

Lengyelország, Oroszország és Európa: A történelem tanítása

„Krisztus nélkül az ember nem érthető meg teljes mértékben... Krisztus nélkül az ember képtelen teljes mértékben megérteni önmagát. Nem tudja megérteni, ki is ő valójában, mi az igazi méltósága, mi a hivatása, vagy mi a végső célja... Krisztus kizárása az emberi történelemből az ember ellen irányuló cselekedet. Krisztus nélkül lehetetlen megérteni Lengyelország történelmét.”

Részlet II. János Pál pápa szentbeszédéből, Győzelem tere, Varsó, 1979. június 2.

II. János Pál pápa 1979 júniusában kezdte meg első apostoli útját szülőföldjére, Lengyelországba, amely akkoriban kommunista diktatúra alatt állt. A látogatás azon túl, hogy óriási hatással volt a lengyel nemzet szellemi megújulására, kikövezte az utat a demokratikus átalakuláshoz is. Az apostoli út a szovjet birodalom más részein is ösztönözte a szabadságért küzdő aktivistákat. Varsóban a Győzelem terén elmondott szentbeszédében arra kérte a Szentlelket, hogy „újítsa meg a föld színét”. John Lewis Gaddis, a „hidegháború dékánja” (The New York Times), visszatekintve az eseményre, az alábbiakat írta: „Amikor II. János Pál pápa megcsókolta a földet a varsói reptéren 1979. június 2-án, egy olyan folyamatot indított el, amely a kommunizmus végéhez vezetett Lengyelországban - és végsősoron mindenhol.” (John L. Gaddis, A hidegháború. 2005)

Rá egy évre a lengyel gazdasági válság hatására a gdanski hajógyár munkásai sztrájkba kezdtek. 1980 szeptemberében a szocialista blokk országai közül elsőként megalakult egy független szakszervezet, a Solidarność (Szolidaritás). A Solidarność nem akarta megdönteni a szocialista rendszert, inkább olyan reformokat sürgetett, amelyek megengedik a független működésüket. II. János Pál pápa támogatta a Solidarność követeléseit. A konfliktusokkal teli évek után 1989 júniusában parlamentáris választásokat tartottak, amely a Solidarność elsőprő győzelmét eredményezte, amely így megalakította az első nem kommunista kormányt és végrehajtotta a rezsim teljes cseréjét. A Solidarność vezetője, Lech Walesa lett az új Lengyel Köztársaság Elnöke 1990-ben. Lengyelország és a Solidarność mozgalom döntő szerepet játszott a kommunizmus kelet-európai összeomlásában. Timothy Garton Ash, brit történész írta, hogy a kommunizmus vége Kelet-Európában „Lengyelországban tíz évbe telt, Magyarországon 10 hónapba, Kelet-Németországban tíz hétbe, Csehszlovákiában 10 napba és Romániában tíz órába”.

Lengyelország és az európai hatalmak

Földrajzilag Lengyelország az Észak-európai Alföld közepén terül el. Elhelyezkedésének köszönhetően történelme során gyakran vált az európai nagyhatalmak áldozatává, és két időszakban is eltűnt a térképről. Hatalmas szomszédjainak, jelesül az Orosz Birodalomnak, Poroszországnak és a Habsburg Birodalomnak nem állt érdekében a szuverén Lengyelország, és 1795-ben maguk között felosztották. Csak egy évszázadnyi elnyomás és elbukott forradalmak, valamint a fentnevezett birodalmak bukása után nyerte vissza szuverenitását, amikor 1918-ban újra megalakult a köztársaság. Franciaország és Nagy-Britannia az orosz bolsevizmus elleni ütközőzónaként tekintett Lengyelországra. Valójában Lenin a teljes európai rendet próbálta megdönteni 1920-ban egy Lengyelország ellen indított katonai akcióval. Azt remélte, Lengyelország leigázása után forradalmat robbanthat ki Németországban. Azonban a bolsevikok alábecsülték a lengyelek katonai erejét. A lengyel fegyveres erők beékelődtek a Varsó felé előrenyomuló szovjet Északi Hadsereg és a Lemberg (mai Lviv) városát ostromló Déli Hadsereg közé, és visszavonulásra kényszerítették őket. Lengyelországban ezt az 1920 augusztusában aratott győzelmet „Csoda a Visztulán” néven ünneplik. Lengyelország megíúsította Lenin tervét, hogy „a Vörös Hadsereg bajonettjein a világforradalmat Európa szívébe vigye”.

Lengyelország második elesése

Lengyelország 1939 szeptemberi német katonai invázióját követően a szovjet Vörös Hadsereg bekebelezte az ország keleti részét. A náci németek és a szovjetek felosztották maguk között Lengyelországot. A brutális megszállás és Franciaország és Nagy-Britannia be nem avatkozása még ma is része a lengyel kollektív emlékezetnek. 1941-ben a németek bekebelezték egész Lengyelországot és lemészároltak 3 milliónyi zsidó lakosságot (a lengyel zsidóság 90%-át) a holokauszt alatt. A második világháború vége közeledtével a szövetségesek 1945-ben a Krím-félszigeti Jaltán megállapodtak Európa jövőjéről. Ezek közé tartozott Lengyelország határainak nyugati irányú eltolódása, amelyhez hatalmas népességmozgások társultak, mivel több millió németet űztek el otthonaikból (a mostani nyugat-lengyelországi területekről), és több millió lengyelt kényszerítettek arra, hogy elhagyják otthonaikat a szovjet területekké vált területeken. „A Balti-tenger melletti Stettintől az Adriai-tenger mentén fekvő Triesztig vasfüggöny ereszkedik le a kontinensre”, mondta Winston Churchill híres fultoni beszédében 1946. március 5-én. Lengyelország és szomszédjai Közép- és Kelet-Európában csapdába kerültek. Jalta kikövezte az utat a szovjeturalom több évtizedes fennállásához, az ipar államosításával, nagy kollektív gazdaságok létrehozásával és szoros katonai szövetséggel (Varsói Szerződés).

Lengyelország nyugati irányultsága

Közel két évszázadnyi orosz, majd szovjet elnyomás miatt a lengyelek mély gyanakvással tekintenek orosz szomszédjukra. Az 1999-es NATO-csatlakozás és az amerikai rakétavédelmi pajzs létrehozása hozzájárult Lengyelország biztonságához. 2004-ben a lengyelek csatlakoztak az Európai Unióhoz, amely egy fejlett gazdasági helyzetet eredményezett. 2004-ben Lengyelország az Európai Unió teljes jogú tagja lett, ami jelentősen javította az ország gazdasági helyzetét. Nyugat-Lengyelország általában jobb gazdasági helyzetben van, mint a keleti rész. Ez politikai szinten is megmutatkozik („liberális” nyugat kontra „konzervatív” kelet). Az ukrajnai háború Lengyelországot az EU és az USA fontos partnerévé tette a segélyszállítások terén. A hatalmon lévő kormányok színétől függetlenül Lengyelország földrajzi elhelyezkedése miatt Európa határainak védelmének első vonalában áll az orosz terjeszkedéssel szemben. A 19. és 20. századi történelme miatt is erős empátiát érez más, különösen az oroszok ellen a szabadságukért küzdő nemzetek iránt.

Imádkozás Lengyelországért

A növekvő jólét mellett a 21. századi Lengyelországban olyan fejlemények figyelhetők meg, amelyek más európai országokban is ismertek, ahol az egyház egykor domináns szerepet töltött be. Például némi ellenérzés tapasztalható az egyház kiemelt státusza iránt, a médiában az egyházhoz kapcsolódó szexuális visszaélésekről szóló riportok háttérbe szorítják a jó hírt, és sok fiatal elfordul az intézményes vallástól.

- Imádkozunk azért, hogy az egyházellenes hangulat Lengyelországban ne akadályozza az evangélium útját. Kérjük azt is, hogy a lengyel emberek felismerjék az igazságot, amely a Bibliából származik.
- Imádkozunk a Lengyelországban materializmusban felnövő fiatal generációért, hogy sokan fogékonyak legyenek az evangéliumra.
- Imádkozunk Lengyelország szerepéért az Oroszország és Európa többi része közötti kapcsolatokban: hogy a vezetők bölcsességet kapjanak, hogy egyrészt kiálljanak az igazságosság mellett, másrészt pedig bizalmat építsenek; és hogy megbocsátó szívvel forduljanak mindenki felé azokban a térségekben, ahol sok a kollektív szenvedés emléke.

Dr. Wolfgang Rathmann, Hebron Europe

A szerző hálásan köszöni Richard és Elzbieta Cienicala (London, Egyesült Királyság) támogatását.

Nyomd meg a gombot, és látogass el a Facebook oldalunkra, hogy értesülj a legújabb imakérésekről!

ADOMÁNYOZÁS: Hebron Europe e.V.
IBAN DE53 6129 0120 0488 0210 06
BIC GENODES1NUE A név és a cím megadásával Köszönjük!

ADOMÁNY